

Petra Ganglbauer

ПОНЯКОГА ВИКАМ НАТАМ

Translation: Prof. Dr. Penka Angelova

HALMA The European Network of Literary Centres e.V. 2010
www.halma-network.eu
mail@halma-network.eu

5

Фантазията ни съпровожда, отминава с нас, тази наша зелена частица, листна маса, а заедно с нея – с удвоена сила – ние се вглеждаме в бойните полета на масовите говорители. Те се оттеглят, тъй като нашите думи са по-силни образи от техните ножове...

7

В тъмното. Отправлям въпрос. Натам. Към светлото, към ясното. И тогава три дървета разцъфтяват. В червено. Жълто. Тъмнокафяво. Като че са залети с любов. С много пластове отговори. Като че ухаят на ароматни пръчици, сякаш са рози без листа. Или дами. Или сестри. Тогава всеки ден ме спохожда сън: един ден напуснах стаята, но като гора. Или като ден напуснах гората и бях стая. Дърветата препречваха пътя и се усмихваха вкупом, това любезно отсъствие на бурята. Сега те са седнали край мен като стари влюбени двойки и се превръщат в гора от образи. А аз. Забравила съм белите зърна от градушката върху разголените им корени. Забравила съм надупчения пейзаж аз, и тогава аз отправям въпроса си натам.

10

Вклинени един в друг в полумрака се виждат остатъците от мъже, лакътя на единия притиснат в ребрата на другия, масата е преградила пътя към кофата. Застрашаваща теснота, смърт чрез задушаване. Воня. Се лее. В тъмното времевия усет на телата. Гръклянът и езикът набъбват в студената зима или година. Вкочанени крака и сърца. Вкочанени. Вкочанено лято, вкочанени мисли, вкочанени лица. Вкочанена кожа. Вкочанени. Вкочанени кости. Вкочанени. Вкочанени запокитени на път. Когато влакът достигне целта си, слепените вледенени ще бъдат разчупени и разделени. „Ремонтираме всякакви видове кукли. Използваме само оригинални резервни части. Справяме се и с най-безнадеждните случаи. Нашият девиз е да продължим там, където другите се отказват.“

HALMA The European Network of Literary Centres e.V. 2010

www.halma-network.eu

mail@halma-network.eu

11

От близките ливади, от горския лес, от дупките се възвисява това ухание на оранжеви сенки. Или на мъртви животни в ручей. В дълбините на земята. В късния следобед на небето стои мъж, на бузите му има скреж, горещ. Като мраморни кубчета, безтегловни. И никога там, където го търсим. В този, този почти невидим пейзаж мирише на късове от спомени. Мирише на женски и детски силуети, носещи кошници на главата, пълни с ябълки, червени като снега и зелени като вчера.

13

Казват, че в къщата висял обесен мъж. Не сега, никъде. Някога. Виждам го удушен, с крака като марионетка, като обувки от стърготини, надгробни дарове или богове. Зимен ден и денят е така ясен, че го виждам, виждам го, не както преди, когато не го виждах, как се клати, а след това замръзва вцепенен във въздуха. И ето че в къщата пристига колет. Но не съвсем, тъй като няма кой да отвори. Колетът стои повече от две седмици на прага. Днес ли видях тази картина като фотография във всички вестници или този образ е бил някъде в мен, зад очите ми?

16

Киша. Извършителите. Изтребители, сливат се с акта на насилието.
Проникват в тъмнината и в други тела.
Те самите се отдават на ритъма на преследването като в танц или в живота.
Тракането на картечниците се пренася върху телата им. Те безсмислено изпразват патрондаш след патрондаш.
Пред нас. Пред прободените ни очи с изострен поглед. Преглед.
Ние сме аплодисмента. Ние сме ехото.
Необходимо е непрекъснато да отвърщаме викайки в това пространство от страх и болка.
Ние сме ехото на светлинните кегли и огнените факли, на експлозивните светкавици и светещите огньовете. Ехото на кръсците. На безглавите и на обезглавените.
На безтелесните, ние сме публиката в натурализираното кино. Киното на смъртта. Сме ние.
Кинотеатър. С втренчен поглед и без мисъл.
Съучастнически театър по време на тревога първа степен.

HALMA The European Network of Literary Centres e.V. 2010

www.halma-network.eu

mail@halma-network.eu

Те прелитат на ята като черни нощни птици, стъпвайки по земята и се взират с широко отворени очи в камерите. Клечат върху магарета, по ръждясали каруци, страхът ги прокужда в планините, в пустините, на края на света. И гледат ли гледат. Ние примигаме.

Раните се разпределят върху много хора. Ние сезираме и ги пробуждаме. Който падне бива изправен, за да сезира само в една посока. Ние го гледаме. Тогава идва силният момент.

Тогава идва подборът.

Който се олюлее и изкрещи, който рухне треперейки, бива изоставен. От бягащия народ. Наблюдателят.

Бива изяден от лешоядите. Който препречи пътя бива стъпкан. Изключен от кадър. Който падне на земята, остава да лежи.

Походната колона на наблюдателите.

Оцелелите минават край простреляните тела на катъри и овце, край взривени камиони.

В края на пътя всеки бяга от себе си.

Не е огънят.

Не е пушещата руина, взривеният мост.

Не са останките на някое куче или къща или небе.

Не е предавателна кула. Не е скелетът на автобус.

Не е овъглената ръка.

Или тяло. Или крак.

Нищо не е.

Образите замлъкват пред действителността.

Леден прозорец!

Телата замлъкват пред бялата смърт.

Която ги сполетява многократно, като създава фалшиви миражи, пгълзящи ледени сънища.

Смъртта е идол и фетиш, заблудата на високата метри снежна покривка.

Ледена война, от която блести цветна детска ръкавичка.

Без детето.

36

Хората напускат местата си и сенките им остават неуморни там.
Те танцуват неспокойно по остатъците от всичко от себе си.
Те танцуват върху туловища, крака, глави.
Къщите са се срутили, счупените керемиди са разпръснати около тях.
Части от птичи скелети и кучешки кости.
Западнали градини.
Тъмнина.

40

Те изчакват появата си на сцената.
Носят оръжието праметнато през рамо.
С кърпа на главата, завързана около челото.
Предпазва очите от възможността да гледат.
Погледът им просветва натам натам.
На врата с тези кърпи, които напомнят на уестърн-герои, high danger до гърлото.
Разрошените коси обещават свобода. Развяват се в бурята на битката.
Някой ден, не днес, те ще се самовзривят, техните останки ще се представят като следа в историята.

42

Смъртта е на дневен ред.
Тя пробужда телата и душите.
Жените дават своя принос. Мъжете. Детето.
Смъртта е велика гордост. Тя е цел на всяко образование. По пътя към нея децата се учат на езици и да спортуват.
Те се учат да носят оръжие и да го насочват към целта. Майките, със синове на гърдите, го правят в името на техния Бог.
Те раждат децата, за да ги жертват след това.
С разтворени обятия те ги изпращат на смърт.
Зад тях и над тях плътно присъства великият глас на закона.
Той говори за кариерата на вѝ йните на Бога и техните създател-ки.

HALMA The European Network of Literary Centres e.V. 2010

www.halma-network.eu

mail@halma-network.eu

От страх косите ѝ окапват.

Остатъкът по главата ѝ все повече оредява, посветлява, нежен като здрачът.

На главата си носи забрадка, която да прикрива ужаса, да стопля мислите и да създава впечатление, че в тази страна има тропически климат.

Някога, някой ден, и погледът ще помътнее, зрението ще отслабне, както и слуха ще откаже да допусне какъвто и да било тон в слаботелесната треперливост.

Накрая и носът ѝ замръзва, не може да диша в тази военна воня.

Това, което остава, е без думи.

Тийнеджърките седят на групички по три или по четири пред светещия екран.

Те са облечени в червени, жълти, зелени дрехи, а ноктите им са в синьо.

Те летят, бомбардират, стрелят, убиват.

What a thrill! Cyberkill! Какъв трилър! Виртуален килтър!

Стимулът е перфектен.

Хората с големина на топлийки крещят и се опитват да избягат.

Това е школата за победители. Игралната площадка за жени-убийци.

Game is over! Time is out!

Разхождат се в чуждата страна като в собствения си хол.

Стъпват в природата като по мек персийски килим и я напускат отъпкана.

Държат се така, като че са отишли на пикник сред природата, на разходка на чуждия континент.

Носят униформите си и дори не се срамуват от това.

Носят този просташки смях от ухо на ухо:

Say cheese or victory, едното като другото.

Това, което оставят след себе си, никога не го е имало.

70

Жената държи в корема си дете, за полата ѝ се е хванало друго.
И още едно.
Тя се препъва, пада, изправя се.
Ръцете и са покриви за детските глави.
В лявото си око тя вижда палатка.
В дясното си ухо чува аларма.
Тогава.
Тя лежи, детето на парчета вън от тялото ѝ, а тя продължава да лежи.
Съседите изкопават яма и я погребват:
Отдясно едното.
Отляво другото дете.
А третото в дупката на жената, в средата на нейното тяло.

72

Войник лежи в тревата. Гол и похотлив.
Под него плачеща жена.
Синът ѝ удря по нея с колан, усукан с бодлива тел.
В очите му, в очите му лежи сняг.
И кръв, и страх и отрова.
Ако спре, друг войник го удря по главата.
Той вече съвсем е оглупял от ударите.
Утре ще убие зайчето си.
А след това и себе си. А преди това всички останали.

74

Изпращат ги навсякъде като самолети по писти. Изпращат ги от тук на там, от там насам.
Изненадващо ги улучва лъчът на прожекторите. Като ята от пойни птици, полски врани, скитници-соколи.
Ядат мръсни супи. Постепенно забравят да пишат. Небето притъмнява. Новата страна е клетка. Започват да говорят неясно като деца и да се вдетиняват. Страхът им отнема езика.
А ние? Ние желаем те да не се върнат, но и да не остават там. Или може би да останат там, но да не се връщат. Тогава поне на нас няма да ни се случи нищо.

HALMA The European Network of Literary Centres e.V. 2010

www.halma-network.eu

mail@halma-network.eu

This sample translation was prepared on occasion of the **HALMA grant** of the author **Petra Ganglbauer** and her stay at the International Elias Canetti Society in October 2010.

The HALMA grant for Petra Ganglbauer was made possible by funding of the Austrian ministry of education, arts and culture.

The original „Manchmal rufe ich dorthin“ was translated by **Prof. Dr. Penka Angelova**.

